

## Sázava s Vltavou

→ Tento soutok leží v rekreační obci Davle (12 km od Prahy-Zbraslavi). Sázava, pravostranný a druhý největší přítok Vltavy měří 224,6 km, průměrný průtok v ústí má 25,2 m³/s. Jako počátek Sázavy se často uvádí rybník Velké Dářko na Vysočině, ale pramení 1 km severozápadně od Šindelného vrchu. Průtok na dolním toku ovlivňuje, že asi 20 % z řeky přitéká do Prahy tunelem z přehrady Želivka jako pitná voda. Vltavu od soutoku čeká k jejímu ústí 78,2 km, k prameni 352 km.

**Přístup:** Z Davle je třeba pokračovat až do Štěchovic, zde odbočit přes most vlevo a do kopce přes Brunšov, a Rajchardov do Hradišťka (pod Medníkem). Tady u zámku odbočit vlevo. Až sem se lze dostat i např. autobusem také od Jílového či Týnce nad Sázavou. Od zámku se ptejte na cestu k lokalitě Sekanka (severně), po úzké asfaltové cestě asi 3 km. Pak dorazíme k lesu (zákaz vjezdu), cyklisté mohou pokračovat. Lesní cesta vede asi 200 m k rozcestí pěšin. Odbočíme mírně vlevo na chodník, který je pár metrů zahlouben do skály. Objeví se zábradlí a betonové schody a také vlevo dole hladina Vltavy. Je možné zahlédnout i severní konec ostrova sv. Kiliána. Jsme asi 50 m nad Vltavou a 200 m od soutoku. Od vstupu do lesa je to na špičce 10 minut chůze, zpět – protože do kopce – o minutu či dvě déle. Cesta k soutoku v poslední fázi je přehledná, schůdná i za méně příznivého počasí. Největší problém je nebloudit na začátku v chatové obci Hradišťko.

Vlastní špička soutoku vystupuje nad hladinu ani ne metr. Je dlouhá přibližně 50 m a na samé špičce rostou dva „trsy“ olší, které znesnadňují výhled na řeku pod soutokem. Dominantní viditelný objekt je silniční betonový most přes Vltavu z Davle do obce Sázava na opačném břehu. Po proudu asi 200 m za ním je i dobře patrný jeho předchůdce, most ocelový, dnes pro pěší a cyklisty. V roce 1968 se zde točil velkoformátový film o bitvě na Rýně u Remagenu. Dál je vidět i portál jednoho z tunelů železniční trati Praha – Čerčany (známý Posázavský Pacifik).

Otočíme-li se k východu, vidíme na pravém břehu Sázavy domky a chaty obce Sázava. Řeka dále nad soutokem asi po čtyřech stech metrech zatáčí vlevo. Levý břeh je strmý, vysoký asi 40 m, porostlý akáty. Blízko nad hladinou jsou chaty, skromnější než objekty na opačném břehu. Přímo na špičce s nízkým břehem je dřevěná chatka a olší i břízy. Na konci ostrohu už na úpatí skály pak dvě bytelnější chaty, jedna z nich vystavěná ve skále. Těsně kolem nich vede chodník, po němž jsme přišli. To už se díváme proti proudu Vltavy, široké zde asi 100 m. Ta však nad soutokem ostře uhýbá vlevo. Proto ze soutoku není vidět blízký ostrov sv. Kiliána, místo s velkou historickou minulostí. Pohled se stočil už na levý



Sázava, druhý největší přítok Vltavy se do ní vlévá v Davli.

břeh Vltavy. Po břehu těsně vedle vody vede silnice z Prahy do Štěchovic, podél silnice je řada domů a za nimi příkrý svah s listnatými stromy. To už se zrak vrací k betonovému Mostu Vltavanů, nad nímž se pne strmá skála.

## Vltava s Labem

Náš nejznámější soutok. Vltava se pod Mělníkem zleva vlévá do Labe. Je to tak, ale podle pravidel nepsaných i psaných by to mělo být naopak. Vltava je zde totiž se 430,2 km výrazně delší, na vodu při průměrném průtoku 149,9 m³ za vteřinu. výdatnější a její povodí zabírající přes polovinu Čech rozlehlejší. Labe od pramene měří jen 235 km.



Náš nejznámější soutok – Vltava a Labe u Mělníka

Vltava pramení ve výšce 1172 m nad Kvildou na Šumavě. Zprvu teče pod jménem Černý potok a potom Teplá Vltava. Splynutím s Vltavou Studenou vzniká Vltava. Labe pramení v Krkonoších (Labská louka, 1384 m) a název si nese od soutoku Labského potoka a Bílého Labe. K Severnímu moři u Cuxhavenu měří Labe od pramene 1171 km.

Význačný je soutok také jako výchozí pro měření délky obou řek. Lodníci mluví o místě jako o nulovém bodu pro kilometrování.

Klín soutoku patří v Mělníce mezi nejpřehlednější pohlednice. Užít si pohledu na sou-

tok (v zorném poli je i ústí kanálu níže po proudu) lze nejlépe z některých vyhlídek a restaurací na mělnickém návrší.

**Přístup:** Dosáhnout soutoku suchou nohou snadné není. Vydejme se po silnici č. 9 z Prahy na Mělník. Před Štěpánským mostem přes Labe odbočíme na Obrázkův a v následujících Dušnickách vpravo. Po cestě mezi lány polí k chátrající velké zemědělské stavbě. Pak stále po polní cestě na sever k závoři a od ní pěšky k domku s tabulkou Knížecí hájenství Oupor – Vrbno č. 66. Jsme na chráněném území a pozemku rodu Lobkoviců. Pokračujeme lesní cestou asi 200 m na dohled k Labi a pak vlevo souběžně s ním. Na pravém břehu vidíme velký cukrovar. Když se cesta po kilometru od Labe odvrátí, je třeba jít dál (asi kilometr) kolem řeky. Podle počasí může být pochod i dost svízelný. Na špičce nevede žádná stezka.

Špička dlouhá asi 60 m je nad hladinou 1,5 m. Porostlá travinami a křovím jako protější, levý břeh Vltavy a dále pak už Labe. V okolí rostou husté stromy. Nad nimi severně ční věž mělnického kostela sv. Petra a Pavla. Směrem po proudu vidíme vlevo zaústění Hořínského kanálu, v dálce asi 700 m most z Mělníka na Brozánky a za ním ještě jeden most. Obě řeky přitékají z jihovýchodního směru. Vltava je zde zřetelně širší, nad soutokem se stáčí pozvolna k jihu. Labe od soutoku výrazně širší, snad 120 m, pokračuje severozápadně.

Hrot soutoku a les mezi řekami bývá při velkých vodách zaplavován, v roce 2002 zvláště ničivě. V médiích se často objevoval právě letecký záběr zatopené usedlosti Oupor. Vltavou tehdy přitékalo do Labe co vteřinu rekordních 5160 m³! ■

VÍT RYŠÁNEK